



Oslo, 25. mai 2020

KRAV TIL HOVEDTARIFFOPPGJØRET I STATEN 2020

Juristforbundet- stat (JF-S) takker for invitasjon om å komme med innspill til hovedoppgjøret i staten 2020. Nedenfor følger våre ikke-økonomiske krav.

Uorganiserte arbeidstakere

Juristforbundet Stat kan ikke akseptere en videreføring av dagens ordning der de uorganiserte utelukkende sorterer under en tariffavtale. Juristforbundet vil derfor stemme nei til et forhandlingsresultat om dagens ordning med fordeling av uorganiserte videreføres.

Slik de uorganiserte håndteres i dag synes å stride mot likebehandlingsprinsippet da de ansatte behandles ulikt, og det er etter vår oppfatning arbeidsgivers plikt å behandle sine ansatte likt. Dette gir en klar forhandlingsfordel for den andre avtalen. Denne uholdbare situasjonen er den viktigste oppgaven å få løst under disse forhandlingene.

Juristforbundet stat mener også at alle hovedsammenslutningene må levere medlemslister for å sikre likebehandling og at vi har riktigst mulig informasjon om hvem som er medlem i hvilken fagforening.

Behov for modernisering og forenkling av lønssystemet

Det er behov og tid for en ytterligere forenkling og modernisering av avtaleverket. Verken tillitsvalgte eller arbeidstakere forstår dagens lønssystem, og det fremstår som lite i takt med en arbeidshverdag i stadig endring. Akademikerne må fortsatt jobbe for å få et avtaleverk som gjenspeiler en effektiv og fremtidsrettet statlig forvaltning som partene enkelt kan forstå og den enkelte ansatte lett kan forholde seg til sin egen lønnsfastsettelse.

På denne måten kan vi ivareta medarbeidere med riktig kompetanse, gode leveranser, og forhindre at staten mister erfaring og kompetanse som er avgjørende for å kunne levere tjenester av høy kvalitet. Dette er nødvendig for å ivareta samfunnsoppdraget.

Et lønssystem som ivaretar hovedavtalens intensjoner

Flere foreninger i Juristforbundet opplever det fortsatt utfordrende at ikke hovedavtalens intensjoner om likeverdige parter blir etterlevd. For å understreke dette ønskes det inntatt i hovedtariffavtalen en understrekning av at partene i forhandlingene er likeverdige, skal utveksle gjensidige krav.

Ingen bør forhandle egen lønn, og vi finner det også uheldig at tillitsvalgte “blir sendt på gangen” når det forhandles om egen lønn. Vi utfordrer partene til å se på nye løsninger for fastsettingen av lønnen til tillitsvalgte i forhandlingsdelegasjonen.

Opprettelse av egen stillingskode for jurister og advokater

Samfunnet blir mer og mer komplisert og stiller større og større krav til samfunnets forvaltning. Det er imidlertid lite som gir samfunnet trygghet i at forvaltningen innehar nødvendig kvalifisert juridisk kompetanse for å løse oppgavene. JF-S mener det er helt nødvendig, for å opprettholde borgernes rettssikkerhet, at man oppretter egne gjennomgående stillingsbetegnelser som synliggjør juridisk kompetanse i staten. For å imøtekomme behovet for å redusere antallet stillingskoder foreslår vi en gjennomgående stillingskode “jurist” og “advokat”. Den vil kunne erstatte stillingskoder som blant annet Regjeringsadvokat og politiadvokat. Det er viktig å skissere en karrierevei i staten som gir en faglig karriere i staten utover dagens personal-ledere.

JF-S krever derfor opprettelse av følgende gjennomgående stillingsbetegnelser for jurister i staten:

Stillingsbetegnelse
JURIST *
Jurist *
Seniorjurist *
Spesialjurist *
Juridisk fagdirektør *

**Betegnelsen skal kun benyttes på personer som har bestått juridisk embetseksamen eller master i rettsvitenskap, jf. [domstolsloven § 220 første ledd nr. 1](#). Partene lokalt kan forhandle om arbeidstitler til juristkoden, eksempelvis forvaltningsjurist, fylkesmannsjurist, departementsjurist osv.*

JF-S krever derfor opprettelse av følgende gjennomgående stillingsbetegnelser for advokater i staten:

Stillingsbetegnelse
ADVOKAT *

Advokatfullmektig *
Advokat *
Senioradvokat *
Ledende advokat *

Betegnelsene skal kun benyttes på personer som har bestått juridisk embetseksamen eller master i rettsvitenskap og ellers fyller vilkårene i loven, jf. [domstolsloven § 220](#). Partene lokalt kan forhandle om arbeidstitler til advokatkode, eksempelvis **skatteadvokat, **forvaltningsadvokat**, **politiadvokat**, **regjeringsadvokat**, **statsadvokat** osv.*

Merknad: Advokatfullmektig som får advokatbevilling overføres til advokat. Advokater som får møterett for Høyesterett overføres fra advokat til Senioradvokat.

Krav om endringer av fellesbestemmelsene

Som nevnt støtter Juristforbundet arbeidet med å modernisere lønssystemet i staten. Siden dette nå er et hovedoppgjør ser vi også behov for å gjøre enkelte tilpasninger i fellesbestemmelsene og i det følgende redegjøre for helt nødvendige endringer.

1. Hovedtariffavtalen § 12 Stedfortredertjeneste forslag til nytt pkt. 6:

“Dersom en arbeidstaker oppnevnes/pålegges å gjøre tjeneste på vegne av en annen høyere myndighet/virkosomhet i staten hvor avlønningen er høyere for samme oppgaveutførelse, tilkommer denne arbeidstakeren den høyere stillingens lønn. Begrensningene i punkt 5 gjør seg ikke gjeldende for denne bestemmelsen.”

Begrunnelsen for kravet er at man blant annet i politiet i stor og økende grad opplever at politiadvokater oppnevnes som statsadvokater for å gå med rettssaker statsadvokatembetene ikke har kapasitet til å håndtere. Det oppleves som urimelig at man oppnevnes for å utføre arbeidsoppgaver uten å få fungeringstillegget. Samme utfordring kan gjelde flere steder i statlig sektor.

2. Virkningstidspunktet bør endres

For å forenkle dagens lønssystem og for å komme til livs store deler av overhenget foreslår vi å endre virkningstidspunktet til 1. januar.

3. Reisetid i HTA § 8 flg. bør harmoniseres med gjeldende rett.

Som en konsekvens av den siste avgjørelsen i Høyesterett hva angår reisetid ser JF stat behov for å revidere HTAs bestemmelse i §8 om kompensasjon for reiser innenlands m.m. Slik vi nå ser rettstilstanden har utviklet seg gir denne bestemmelsen rett på en dårligere kompensasjon enn hva våre medlemmer ville hatt uten denne reguleringen i HTA. Våre medlemmer kan ikke lide økonomiske tap av å være tilsluttet en tariffavtale.

4. Åpen lønnsforhandlingsbestemmelse uten vilkår

Det bør innføres en åpen forhandlingshjemmel i tillegg til pkt. 2.5.3 hvilket kan

erstatte dagens ordning der det er vilkår om at bestemte forhold må foreligge før krav kan imøtekommes. I tråd med vårt ønske om et moderne og mer fleksibelt lønssystem ser vi behov for en åpen forhandlingshjemmel ved 2.5.3 forhandlinger. Dagens løsning gir ufordelaktige utslag for fagforeningene ettersom vi opplever at arbeidsgiversiden ikke utfordres på hjemmelsgrunnlaget når de fremmer krav. 2.5.3 forhandlinger for arbeidsgiversiden i realiteten er et åpent grunnlag i dag. En åpen forhandlingshjemmel vil også kunne avhjelpe utfordringene vi står ovenfor ved at arbeidsgiversiden skyver lønnskrav mellom 2.5.1 og 2.5.3 forhandlinger. Dette vil ansvarliggjøre arbeidsgiversiden ved at de må gi reelle begrunnelser for avslag på lønnskrav og ikke kun kan henvise til at det ikke er hjemmel fra kravet.

5. Tidspunkt for beregning av lønnsmasse

Lokale parter må beregne lønnsnivået for tariffavtalen på et senere tidspunkt. Med dagens beregning av lønnsmasse 1. oktober ser vi at resultatet fra det lokale oppgjøret ikke inngår i beregningsgrunnlaget. Det er derfor ønskelig at beregning av lønnsmasse endres fra 1. oktober til et senere tidspunkt, for eksempel 1. desember.

6. Gjensidig utveksling av lønnskrav etter HTA 2.5.1

Det bør presiseres at partene skal ha gjensidig utveksling av prioriterte krav.

7. Reisetid for tillitsvalgte på HTA oppdrag

Juristforbundet ønsker en regulering i HTA (på lik linje med eksisterende bestemmelse i HA) rundt at møter i kraft av HTA gir tillitsvalgte rett på å få dekket kostnader til reise og arbeid som møter hjemmet i HA. Bakgrunnen for behovet skyldes den storstilte sentraliseringen i staten der tillitsvalgte i langt større grad enn tidligere har behov for å reise mer og lenger for å ivareta medbestemmelse i tariffspørsmål. Til tross for økt bruk av digitale løsninger for møter, vil det også være mer behov for reiser til fysiske møter.

8. Høyere minstelønn for Akademikerne

Juristforbundet ønsker en justering av dagens minstelønn for Akademikerne.

9. Bruken av arbeidstitler må konkretiseres og nedfelles i avtalen.

Et stort antall tillitsvalgte gir tilbakemeldinger om at det er svært vanskelig å få med arbeidsgiver på å benytte arbeidstitler på det enkelte arbeidssted. I noen tilfeller ønsker ikke arbeidsgiver å synliggjøre den juridiske kompetansen i organisasjonen noe som strider mot hensikten med innføring av muligheten til å benytte arbeidstitler. Denne problemstillingen må adresseres.

10. Ulønnet permisjon (ulik behandling på tvers av tariffavtalene)

Akademikernes hovedtariffavtale har slått uheldig ut for enkelte av våre medlemmer slik at det har dannet seg en urimelig forskjellsbehandling knyttet til fagforeningstilhørighet.

Utfordringen knyttet seg at ansatte som var i ulønnet permisjon den 1. mai, ikke var omfattet av forhandlingene. Årsaken kan være mange, men vi ser at dette f.eks. på bakgrunn av manglende barnehageplass eller andre ansatte har vært ute i korte vikariater hos andre statlige virksomheter, og som derfor ikke ble omfattet. Dersom de hadde hatt ferie på denne datoen ville de derimot ha vært omfattet av forhandlingene.. Hadde de vært uorganisert eller organisert hos de øvrige ville de uansett ha vært omfattet at det sentrale tillegget og fått en prosentvis lønnsøkning.

Det bør også påpekes at man etter aml. § 12-5 2. ledd beholder retten til sykepenger i samme periode. Dette er en problemstilling som rammer kvinner i større grad enn menn og en endring er nødvendig i et likestillings- og kvinnelønnsperspektiv.

11. Verdien av komp-timer vs. verdien av ordinære arbeidstimer

I hovedtariffavtalen § 2 nr. 2 i fellesbestemmelsene står det at timelønn er årslønn dividert med 1850 hvis ikke noe annet er avtalt. Ved utbetaling av ordinær lønn og overtid benyttes 1850 timer. Ved utbetaling av kompensert arbeidstid jf. HTA § 8 benyttes imidlertid 1950 timer. Grunnlaget for denne forskjellen er uklar. Uansett mener vi at det ikke er grunn til å gjøre slik forskjell og ønsker at det avtales at også kompensert arbeidstid jf. HTA § 8 skal beregnes utfra et årstimetall på 1850.

12. Trening i arbeidstiden

Det bør avtales trening i arbeidstiden som et helsefremmende tiltak med minimum 2 timer pr. uke. Dette bør nedfelles som et krav til arbeidsgiver ikke bare et tilbud. Dette er et klart helsefremmende tiltak som både øker nærvær og vil fremstå som et gode som vil kunne bidra til å gjøre det attraktivt å jobbe i staten. Når arbeidstakere skal stå lengre i arbeid enn tidligere er det en forutsetning at arbeidsgiver legger til rette for helsefremmende tiltak.

13. Det bør nedfelles i avtalen at det er arbeidsgivers ansvar å sørge for lønnsøkning til den ansatte

Vi får flere tilbakemeldinger fra tillitsvalgte som viser til at arbeidsgiver ofte viser til at dette er et felles ansvar tillitsvalgte deler med arbeidsgiver. Vi får også tilbakemeldinger på at arbeidsgiver skal sørge for lønnsutvikling "over tid" og at argumentet brukes ofte i tilfeller hvor tillitsvalgte oppfatter det som at arbeidsgiver ikke ønsker å gi en eller flere arbeidstakere lønnsøkning. Alle arbeidstakere har rett på lønnsutvikling og dette er arbeidsgivers ansvar og vi mener dette enkelt kan synliggjøres i HTA.

14. Hovedtariffavtalen § 23 nr. 3 endres fra:

"Til etterlatte etter arbeidstaker som dør innen ett år etter påbegynt permisjon - og som ikke har hatt ordinært lønnet arbeid i permisjonstiden, utbetales engangsbeløpet etter vanlige regler.»

til

"Til etterlatte etter arbeidstaker som dør etter påbegynt permisjon - og som ikke har hatt ordinært lønnet arbeid i permisjonstiden, utbetales engangsbeløpet etter vanlige regler.»

En del alvorlige sykdommer fører til krevende og langvarig behandling. Slik bestemmelsen er utformet nå vil man ikke ha rett til etterlattepensjon hvis ektefelle eller samboere i ekteskapslignende forhold dør etter et lengre sykdomsforløp. For å sikre etterlattes rettigheter bedre mener vi det er behov for å harmonisere §23 i fellesbestemmelsene i større grad med KS sin hovedtariffavtale som ikke har en slik tidsbegrensning. (*KS HTA §10.1)

Forbehold

JF-S tar forbehold om nye og eller endrede krav.

Sverre J. W. Bromander
leder
JF-S Stat

Rikke C. Ringsrød
forhandlingsjef
Juristforbundet